

ปริญ เตชะมวลไววิทย์

ผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กรและส่งเสริมความรู้ผู้ลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

บทความสองครั้งก่อนผมเล่าถึงหลักในเรื่องการเก็บรักษาข้อมูลภายในและการให้ข้อมูลเพื่อป้องกันการเฝ้าระวังเอาเปรียบกับผู้ลงทุนในตลาดทุนไปแล้ว ในครั้งนี้ผมจะเล่าถึงความผิดเกี่ยวกับการปั่นหุ้นหรือในศัพท์กฎหมายจะเรียกว่าการสร้างราคาหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ลงทุนควรต้องรู้และไม่ตกเป็นเหยื่อของขบวนการปั่นหุ้นนะครับ

หุ้นปั่นหรือหุ้นที่ถูกสร้างราคา คือลักษณะของหุ้นที่มีราคาหรือปริมาณเปลี่ยนแปลงไปโดยไม่มีปัจจัยพื้นฐานหรือข้อมูลสารสนเทศรองรับ โดยมีสภาพการซื้อขายหุ้นผิดไปจากสภาพปกติจากที่เคยมีมาในอดีตโดยไม่มีเหตุผลสนับสนุน และไม่ตรงกับสภาพการซื้อขายของตลาดโดยรวม และมักพบว่าความผิดปกตินั้นเกิดจากการกระทำโดยเจตนาของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ไม่ประสงค์ดี เอาเปรียบผู้ลงทุนรายอื่นโดยใช้วิธีหรือมีพฤติกรรมในการสั่งซื้อหรือขายหุ้นไม่ว่าจะปั่นให้ราคาขึ้นหรือลง หรือพยุงราคา เพื่อให้คนทั่วไปเข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาหรือปริมาณการซื้อขาย หรือส่งคำสั่งซื้อขายในลักษณะต่อเนื่องกันโดยมุ่งให้ราคาหรือปริมาณการซื้อขายนั้นผิดไปจากสภาพปกติของตลาด ดังนั้น ผู้ลงทุนจึงควรต้องระมัดระวังในการจะเข้าไปซื้อขายหุ้นที่มีลักษณะนี้

หุ้นที่มักถูกขบวนการปั่นหุ้นเข้าไปปั่นนั้น มักเป็นหุ้นที่มีมูลค่าทางตลาดต่ำเนื่องจากใช้เงินทุนจำนวนน้อย มีสภาพคล่องในการซื้อขายน้อย มีจำนวนหุ้นหมุนเวียน (free float) น้อย หรือมีปัจจัยพื้นฐานไม่ค่อยดี

พฤติกรรมปั่นหุ้นมีหลากหลายรูปแบบ เช่น เริ่มต้นจากที่กลุ่มปั่นหุ้นมักจะเก็บสะสมหุ้นในราคาต่ำและหาวิธีไล่ราคาหุ้นขึ้นไปเพื่อจูงใจให้ผู้ลงทุนรายใหม่เข้ามาซื้อ แล้วก็หาจังหวะปล่อยหุ้นเมื่อราคาถึงเป้าหมาย ถ้าถามว่าแล้วปล่อยหุ้นไปตอนไหน คำตอบคือ ทอยตั้งขายไประหว่างที่เขาทำที่ซื้อนั่นเอง ผู้เคราะห์ร้ายคือผู้ลงทุนรายย่อยที่เข้าไปซื้อหุ้นตามแต่ยังไม่ได้ขาย เพราะเห็นว่ายังมีแรงซื้อหนาแน่นอยู่ สุดท้ายต้องติดดอยในที่สุด ทั้งนี้ พฤติกรรมของพวกปั่นหุ้นมักทำเป็นขบวนการ มีการกระจายเปิดพอร์ตการลงทุนไว้กับหลายโบรกเกอร์ในชื่อที่แตกต่างกันเพื่อโยนหุ้นไปมาสร้าง demand/supply เทียม จนทำให้ผู้ลงทุนรายอื่นเข้าใจผิดและซื้อขายตาม รวมถึงอาจมีการปล่อยข่าวเท็จ เช่น สร้างข่าวว่าหุ้นตัวนี้กำลังจะมีข่าวดี ซึ่งยุคโซเชียลมีเดียทำให้การกระจายข่าวทำได้ง่ายมาก

การจะเข้าไปซื้อที่มีการปันหุ้น หรือหาตัวคนปันหุ้นนั้น ก.ล.ต. มีกระบวนการและขั้นตอนที่จะต้องพิสูจน์กันด้วยหลักฐานที่ค่อนข้างแน่นหนา ซึ่งการตรวจสอบจะเริ่มจากที่ตลาดหลักทรัพย์คอยทำหน้าที่สอดส่องดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์แบบ real-time หากพบว่ามีที่น่าสงสัยหรือผิดปกติ ก็จะแจ้งมายัง ก.ล.ต. เพื่อตรวจสอบเชิงลึก และรวบรวมหลักฐานเพิ่มเติมโดยใช้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหลักทรัพย์

การจับปันหุ้นมีเป็นระยะ ๆ นะครับ หากดูสถิติจะพบว่า ปี 2559 ทั้งปี ได้กล่าวโทษและเปรียบเทียบปรับผู้ปันหุ้นไปทั้งสิ้น 7 คดี ลงโทษผู้กระทำผิดไป 32 คน ได้รับเงินค่าปรับส่งกระทรวงการคลังกว่า 21 ล้านบาท ซึ่งความผิดปันหุ้นปัจจุบันใช้กระบวนการลงโทษทางแพ่งตามกฎหมายหลักทรัพย์ได้ ซึ่งสามารถปรับได้ถึงสองเท่า และเรียกผลประโยชน์ที่ได้ไปคืนทั้งจำนวนอีกด้วย ซึ่งผมจะหาโอกาสมาเล่ารายละเอียดเรื่องมาตรการลงโทษทางแพ่งกันต่อไป

เพื่อเป็นการแก้ปัญหาแบบครบวงจร ก.ล.ต. ให้ความสำคัญกับการแก้ไขตั้งแต่จุดเริ่มต้นคือการเตรียมความพร้อมของบริษัทที่จะระดมทุน การทำหน้าที่ของที่ปรึกษาทางการเงิน กระบวนการจัดสรรหุ้นโดยผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (underwriter) และการกลั่นกรองคุณภาพบริษัทจดทะเบียน จนถึงการร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อติดตามการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีสภาพผิดปกติและลงโทษผู้กระทำผิดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดทุกกรณี

แต่ถึงจะจับปันหุ้นได้มากเพียงใด ก็คงเป็นเรื่องปลายเหตุนะครับ ต้องขออัยว่า ผู้ลงทุนเองควรต้องดูแลตัวเอง อย่าตกเป็นเหยื่อปันหุ้น ควรดูแลเงินทองที่หามาด้วยความยากลำบาก ก่อนจะลงทุนควรต้องศึกษาข้อมูลหรือสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญก่อน อย่าหลงเชื่ออะไรง่าย ๆ จะมีโอกาสเสียหายได้มากนะครับ

สุดท้ายนี้ ผู้ที่สนใจข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกฎหมายหลักทรัพย์ สามารถเข้าไปที่ www.sec.or.th/secact ซึ่งจะมีข้อมูลสรุป รวมถึงวิดีโอที่แบ่งเป็นตอน ๆ ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการทำหน้าที่ของกรรมการและผู้บริหารบริษัทจดทะเบียน รวมถึงผู้ลงทุนและประชาชนทั่วไป หากมีเวลาเข้าไปศึกษากันนะครับ
